

(видети параграф А49)

Примери околности које указују на могућност постојања криминалне радње

У наставку су наведени примери околности које могу указивати на могућност да финансијски извештаји садрже материјално погрешан исказ услед криминалне радње.

Неусклађеност рачуноводствених евиденција, укључујући:

- трансакције које нису благовремено или у потпуности евидентирани или евиденције нису у складу са износом, рачуноводственим периодом, класификацијом или правилницима ентитета.
- недокументована или неодобрена салда или трансакције.
- корекције извршене на крају периода које значајно утичу на финансијски резултат.
- евиденције приступа запослених систему и евиденцијама који нису у складу са њиховим неопходним и одобреним дужностима.
- назнаке или дојаве ревизорима у вези сумње у постојање криминалних радњи.

Противречни или недостајући докази, укључујући следеће:

- недостајућа документација.
- документација за коју се сумња да је мењана.
- постојање само фотокопија или електронских облика докумената за које се нормално подразумева да постоје у оригиналној форми.
- значајне необјашњене ставке при усаглашавању.
- неубичајене промене биланса стања, или промена трендова, значајних рација финансијских извештаја или односа у њима, на пример већи пораст потраживања у односу на приходе.
- противречни, нејасни или неуверљиви одговори добијени од стране руководства или запослених током спровођења интервјуа или аналитичких поступака.
- неубичајене разлике између евиденција ентитета и добијених екстерних потврда.
- велики број књижења књижних одобрења или других корекција на рачунима потраживања.
- необјашњене или недовољно објашњене разлике између помоћних књига купаца и контролних рачуна, или између екстерних потврда купаца и помоћних књига.
- недостајући или непостојећи отказани налози за плаћање у ситуацијама када је уобичајено да се отказани налози достављају ентитету заједно са изводом банке.
- недостајуће залихе или физичка средства значајне вредности.
- недоступност или непостојање доказа у електронском облику, односно непоштовање правилника о чувању евиденција ентитета.
- већи или мањи број добијених екстерних потврда у односу на очекивања.
- немогућност прибављања евиденција о кључним изменама система или активностима имплементације и тестирања измена програма за текућу годину.

Проблематични или неубичајени односи између ревизора и руководства, укључујући:

- забрана приступа евиденцијама, објектима, запосленима, купцима, добављачима или другим лицима у процесу прикупљања ревизијских доказа.
- неоправдана временска ограничења за решавање комплексних или проблематичних питања наметнута од стране руководства.
- жалбе руководства на начин спровођења ревизије или застрашивање чланова тима који ради на ангажовању од стране руководства, посебно у вези са ревизоровом критичком проценом ревизијских доказа или решавањем потенцијалних несагласности са руководством.
- неубичајено дуг период у погледу достављања информација од стране ентитета.
- невољност да се ревизору омогући приступ кључним електронским датотекама које се користе приликом примене ревизијских техника помоћу компјутера.

- забрана приступа кључном особљу и објектима сектора информационих технологија, укључујући особље из обезбеђења, обраде и развоја система.
- невољност додавања или исправке обелодањивања у финансијским извештајима у циљу њихове потпуније и разумљивије презентације.
- невољност благовременог решавања идентификованих слабости интерне контроле.

Остали примери укључују:

- невољност руководства да омогући ревизору састанке са лицима овлашћеним за управљање.
- рачуноводствене политике које одударају од стандарда привредне гране.
- учестале промене рачуноводствених процена које нису резултат промена околности.
- толерисање кршења кодекса понашања ентитета.